

I overensstemmelse med forgængeren søger lærebogen at give en beskrivelse af dansk økonomi ud fra en helhedsvurdering af de økonomiske sammenhænge, således at detailoplysninger kun medtages i det omfang, det skønnes nødvendigt for at give et rimeligt dækkende overblik over forholdene i dag. Forfatteren har til gengæld gjort sig megen umage for at gøre læseren bekendt med, hvorfra de givne oplysninger hidrører, og hvor yderligere detaljer kan hentes.

Trods disse bestræbelser for at »rationere« stofmængden er bogen blevet et »mammutværk«, idet allerede det foreliggende 1. bind med sine 562 sider omfangsmæssigt svarer til den samlede fremstilling i den tidligere lærebog. For brugeren af bogen som opslagsbog vil det vel hyppigst være ønskeligt, at der er så mange oplysninger til rådighed som muligt, men de studerende, der skal *lære* stoffet, vil næppe være slet så interesseret i stofrigdommen. Anmelderen kan i alt fald vanskeligt dølge sin tilfredshed med at være blevet kandidat »i rette tid«. Det kan også være fristende at henvise til, at der gives andre tilsvarende lærebøger, som formår at give et til formålet udmærket overblik over Danmarks økonomiske forhold på rundt regnet en trediedel af den her brugte plads.

Det må hilses med tilfredshed, at forfatteren har disponeret bogen med udgangspunkt i nationalregnskabs systematik. Dispositionen følger hermed ret nøje den teoretiske fremstilling af samfundets økonomi i de nyeste nationaløkonomiske lærebøger og tjener til at understrege den nære samhørighed mellem økonomisk statistik og økonomisk teori. Bogen giver først en redegørelse for samfundets produktionskræfter: befolkning, natur og kapitalapparat, samt for de institutionelle rammer, inden for hvilke det økonomiske samvirke udfolder sig. Derpå følger fremstillingen af det økonomiske kredsløb, nøje følgende kontiene i natio-

nalregnskabet. Der indledes med en hovedoversigt over produktionen og dens anvendelse til konsum, investering og eksport samt over den til produktionen svarende indkomstdannelse. Den øvrige del af bogen er en detailanalyse for hver enkelt af nationalregnskabskonti, idet dog det foreliggende 1. bind kun dækker detailanalysen af produktion og indkomstdannelse for de enkelte erhverv. Den videre detailanalyse i lærebogens 2. bind kommer – stadig følgende nationalregnskabskonti – til at omfatte udenrigsomsætningen og anvendelsen af produktion plus importoverskud til konsum og investering. Dernæst vil følge detailanalysen af indkomstanvendelsen hos det offentlige og de private husholdninger, og sluttelig vil samfundets kapitalkonto – opsparing, låntagning og långivning – blive omtalt.

Det er ikke gør ligt inden for anmeldelsens rammer at gå i enkeltheder med hensyn til det væld af oplysninger, bogen rummer. Kun skal det siges, at brugeren af bogen – ligesom tilfældet er ved brug af anden statistisk litteratur – bør benytte de talmæssige oplysninger med omtanke og varsomhed. Dette gælder også i henseende til risikoen for fejl i de angivne tal.

O. Brandt Jensen.

Guy H. Orcutt, Martin Greenberger, John Korbel, Alice M. Rivlin: *Microanalysis of Socioeconomic Systems, A Simulation Study*. Harper & Brothers, Publ. New York, 1961. 425 sider.

Den numeriske simulations teknik kan bruges til prognoseformål i det omfang, man kan skaffe sig adækvat udgangsinformation samt opstille simple modelformer, i hvilke man stadig anser denne information for at være et relevant grundelement. Det er eksempelvis af betydning, at man kan anse en fordeling over fødselshyppigheden i en befolkning for at være gældende f. eks. over de næste 10 år.

I overensstemmelse med forgængeren søger lærebogen at give en beskrivelse af dansk økonomi ud fra en helhedsvurdering af de økonomiske sammenhænge, således at detailoplysninger kun medtages i det omfang, det skønnes nødvendigt for at give et rimeligt dækkende overblik over forholdene i dag. Forfatteren har til gengæld gjort sig megen umage for at gøre læseren bekendt med, hvorfra de givne oplysninger hidrører, og hvor yderligere detaljer kan hentes.

Trods disse bestræbelser for at »rationere« stofmængden er bogen blevet et »mammutværk«, idet allerede det foreliggende 1. bind med sine 562 sider omfangsmæssigt svarer til den samlede fremstilling i den tidligere lærebog. For brugeren af bogen som opslagsbog vil det vel hyppigst være ønskeligt, at der er så mange oplysninger til rådighed som muligt, men de studerende, der skal lære stoffet, vil næppe være slet så interesseret i stofrigdommen. Anmelderen kan i alt fald vanskeligt dølge sin tilfredshed med at være blevet kandidat »i rette tid«. Det kan også være fristende at henvise til, at der gives andre tilsvarende lærebøger, som formår at give et til formålet udmærket overblik over Danmarks økonomiske forhold på rundt regnet en tredjedel af den her brugte plads.

Det må hilses med tilfredshed, at forfatteren har disponeret bogen med udgangspunkt i nationalregnskabs systematik. Dispositionen følger hermed ret nøje den teoretiske fremstilling af samfundets økonomi i de nyeste nationaløkonomiske lærebøger og tjener til at understrege den nære samhörighed mellem økonomisk statistik og økonomisk teori. Bogen giver først en redegørelse for samfundets produktionskræfter: befolkning, natur og kapitalapparat, samt for de institutionelle rammer, inden for hvilke det økonomiske samvirke udfolder sig. Derpå følger fremstillingen af det økonomiske kredsløb, nøje følgende kontiene i natio-

nalregnskabet. Der indledes med en hovedoversigt over produktionen og dens anvendelse til konsum, investering og eksport samt over den til produktionen svarende indkomstdannelse. Den øvrige del af bogen er en detailanalyse for hver enkelt af nationalregnskabskonti, idet dog det foreliggende 1. bind kun dækker detailanalysen af produktion og indkomstdannelse for de enkelte erhverv. Den videre detailanalyse i lærebogens 2. bind kommer – stadig følgende nationalregnskabskonti – til at omfatte udenrigsomsætningen og anvendelsen af produktion plus importoverskud til konsum og investering. Dernæst vil følge detailanalysen af indkomstanvendelsen hos det offentlige og de private husholdninger, og sluttelig vil samfundets kapitalkonto – opsparing, låntagning og långivning – blive omtalt.

Det er ikke gør ligt inden for anmeldelsens rammer at gå i enkeltheder med hensyn til det væld af oplysninger, bogen rummer. Kun skal det siges, at brugeren af bogen – ligesom tilfældet er ved brug af anden statistisk litteratur – bør benytte de talmæssige oplysninger med omtanke og varsomhed. Dette gælder også i henseende til risikoen for fejl i de angivne tal.

O. Brandt Jensen.

Guy H. Orcutt, Martin Greenberger, John Korbel, Alice M. Rivlin: Microanalysis of Socioeconomic Systems, A Simulation Study. Harper & Brothers, Publ. New York, 1961. 425 sider.

Den numeriske simulations teknik kan bruges til prognoseformål i det omfang, man kan skaffe sig adækvat udgangsinformation samt opstille simple modelformer, i hvilke man stadig anser denne information for at være et relevant grundelement. Det er eksempelvis af betydning, at man kan anse en fordeling over fødselshyppigheden i en befolkning for at være gældende f. eks. over de næste 10 år.

Det, forfatterne forsøger i denne bog, er at simulere befolkningsudviklingen i U.S.A. Det drejer sig dels om befolkningen inddelt på demografiske kendetegn, dels på arbejdsstyrke og dels med henblik på nogle karakteristika for forbrugsenhederne. (I efterskriftet får man en specifikation over den potentielle efterspørgsel efter højere uddannelse i U.S.A.).

Det karakteristiske ved denne fremgangsmåde er, at man tager udgangspunkt i numeriske data i form af sædvanlige statistiske fordelinger f. eks. vedr. fødsels-hyppighed, dødelighed og ægteskabshyppighed m. v. Man opstiller så ganske simple relationer (modeller), der knytter disse faktorer sammen og simulerer så med udgangspunkt i de enkelte individers adfærd udviklingen i de demografiske faktorer, man er interesseret i at prognosticere for.

Dette er naturligvis en diskutabel måde, al den stund man normalt i prognoser arbejder med at forlænge selve relationen (her arbejder man altså direkte på elementerne, der danner relationerne, og ikke på selve relationen mellem elementerne). Det er imidlertid muligt i dette tilfælde at kontrollere, om simulationsmodellerne er bedre eller dårligere end gængse prognoser for befolknings-udvikling. Det har forfatterne forsøgt at vurdere, og i det ti-år, man her har som prøve, har nærværende simulation vist sig at give en til formålet ganske acceptabel sikkerhed.

Dette studium er værd at lægge mærke til som en slags research-rapport. Det er delvis ubehjælpsomt skrevet, og sammenhængen i de enkelte afsnit er ikke ukritisk, men der gøres rede for, hvorledes dette team har arbejdet sig igennem de vanskelige metodeproblemer, som et nyt oplæg giver.

Det er efter anmelderens skøn et stykke arbejde, som man kommer til at høre mere om, alene af den grund at nogle af forfatterne er blevet tilknyttet et nyt research-institut, der skal forsøge at spe-

cialisere sig i simulation med henblik på prognose af befolkningsudviklingen generelt og opdelt på flere forskellige relevante demografiske faktorer.

Erik Johnsen.

Kenneth E. Boulding & W. Allen Spivey:
Linear Programming and the Theory of the Firm. The Macmillan Company, New York, 1960. 227 sider.

Denne bog indeholder nogle forelæsnings- og diskussioner fra et seminar for økonomilærere, der i sommeren 1958 blev afholdt ved University of Michigan. Af bogens redaktører er Boulding en velkendt lærebogsforfatter, medens Spivey, der er statistiker og professor i statistik ved Handelshøjskole-afdelingen ved Universitetet i Michigan, for første gang fremtræder for en større kreds af økonomer.

Bogen er værd at lægge mærke til. For det første har *Boulding* selv en statusopgørelse for det, der på amerikansk hedder *The theory of the firm*, og som vi vel herhjemme kalder central drifts-økonomisk teori.

Spivey giver i kap. II en ganske fremragende oversigt over grundlæggende matematisk terminologi for den del af matematikens vedkommende, der er ved at blive moderne for økonomisk modelbygning.

Kap. 3 indeholder en ikke mindre fremragende introduktion til lineær programmering, atter skrevet af *Spivey*.

Kap. 4, som er skrevet af to forfattere med kinesisk klingende navne, indeholder en formel af grænsebetraktningen sat i relation til lineær og anden matematisk programmering. Det er et afsnit, som er ganske godt at få forstand af.

De sidste 3 kapitler er mere diffuse. Kap. 5 omhandler operationsanalysen og dens anvendelser. I kap. 6 har *C. Michael White* skrevet et afsnit om multi-målsætningsstruktur i en virksomhed, og endelig afsluttes samlingen af et essay af *Sherrill*